

YÖNETMELİK

Harran Üniversitesinden:

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ HAYVAN DENEYİ UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Harran Üniversitesi Hayvan Deneyi Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarına, yönetim organlarının görevlerine ve çalışma şekline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Harran Üniversitesi Hayvan Deneyi Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarına, yönetim organlarının görevlerine ve çalışma şekline ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Deney hayvanı: İlgili mevzuat hükümlerine göre Merkezdeki deneysel çalışmalarda, bilimsel araştırma, eğitim, deney, kontrol ve test amacıyla kullanılan veya kullanılacak omurgalı tüm hayvanları,
- Merkez (HDAM): Harran Üniversitesi Hayvan Deneyi Uygulama ve Araştırma Merkezini,
- Merkez Müdürü: Harran Üniversitesi Hayvan Deneyi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürünü,
- Rektör: Harran Üniversitesi Rektörünü,
- Üniversite: Harran Üniversitesini,
- Yerel Etik Kurulu (HRÜ HADYEK): Harran Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulunu,
- Yönetim Kurulu: Harran Üniversitesi Hayvan Deneyi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin Amaçları ve Faaliyet Alanları

Merkezin amaçları

MADDE 5 – (1) Merkezin amaçları şunlardır:

- Üniversite bünyesinde Yerel Etik Kurulu denetiminden geçmiş, deney hayvanları kullanılarak gerçekleştirilecek, deneysel araştırmaların, eğitim, tez ve uygulamaların, sağlıklı bir şekilde ve etik kurallar çerçevesinde yürütülmesi için, gerekli alt yapıyı oluşturmak.
- Merkezin faaliyet alanlarına giren konularda gereken altyapı ve teknik desteği sunmak, uygulama, eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek, deneysel araştırmalar için temel laboratuvar gereksinimleri ve teknik koşulları sağlamak, ileri düzeydeki laboratuvar çalışmaları ve moleküler araştırmalar ile canlı materyal kullanarak yapılacak deneysel araştırmalara gerekli desteği sağlayacak alt yapıyı hazırlamak, kurmak, geliştirmek ve çalıştırmak.
- Deney hayvanlarının kullanılacağı araştırma projeleri, deneysel araştırmalar, eğitim, tez ve uygulamaları için, uluslararası bilimsel metotlarla ve standartlarda deney hayvanı üretmek, barındırmak, bakımını yapmak; yapılan işlemler sırasında hayvanların gereksiz acı ve ağrıya maruz bırakılmamaları, hayvanların yaşam koşullarının deneyin özüne zarar vermeyecek şekilde iyileştirilmesini, fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sağlık ve iyilik hallerini devam ettirebilecek yeterlikte yaşam ve hareket alanı, yem, su ve çevresel şartların oluşturulmasını ve hayvan deneylerinin sadece gerekli eğitimi almış araştırmacılar tarafından yapılmasını sağlamak, yapılacak her türlü deneysel araştırma ve uygulamanın, etik kurallara uygun bir şekilde hayvan refahı ve hayvan haklarına riayet edilerek yürütülmesini takip etmek.
- Bilimsel araştırma ve uygulamalara bilimsel destek vermek, gerçekleşmesini sağlamak, resmi ve özel kuruluşların isteği üzerine kendi alanına giren konularda danışmanlık yapmak.
- Üniversitede bu alanda araştırma ve uygulama yapacak öğretim elemanları ve öğrencileri teşvik etmek, bilimsel destek vermek, bununla ilgili olarak bilim ve anabilim dalları arasında koordinasyonu sağlamak.
- Bu alan ile ilgili ve ilişkili veri ve bilgi dokümantasyon birimi kurmak, yayın ve yayım faaliyetinde bulunmak.

f) Yurt içi ve yurt dışında bu alan ile ilgili yapılan bilimsel faaliyetlere olanaklar çerçevesinde eleman göndermek ve destek sağlamak.

Merkezin faaliyet alanları

MADDE 6 – (1) Merkezin faaliyet alanları şunlardır:

- a) Faaliyet alanlarına giren konularda gereken altyapı ve teknik desteği sunmak.
- b) Uygulama, eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek, yeni deneysel yöntemleri ulusal ve uluslararası işbirliği içerisinde takip etmek, eğitimini vermek ve uygulamak, ilgili araştırmalar ve uygulamalar için gerektiğinde ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak.
- c) Üniversitede yapılan deneysel araştırma ve uygulamaların altyapısını oluşturmak, geliştirmek ve buna yönelik yenilikleri takip etmek ve uygulamak, deneysel araştırmalar için temel laboratuvar gereksinimleri ve teknik koşulları sağlamak.
- ç) İleri düzeydeki laboratuvar çalışmaları ve moleküler araştırmalar ile canlı materyal kullanarak yapılacak deneysel araştırmalara gerekli desteği sağlayacak alt yapıyı hazırlamak, korumak, geliştirmek, çalıştırmak.
- d) Deney hayvanlarının kullanılacağı her türlü araştırma projeleri ve eğitim öğretim faaliyetleri için uygun özellikte deney hayvanı yetiştirmek ve bakımlarını yapmak, deney hayvanlarına, ilgili mevzuata ve uluslararası standartlara uygun bakım ve yaşam alanları sağlamak.
- e) Temel deneysel araştırma ve uygulamalara ilişkin teorik ve pratik kurslar düzenlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezin Organları ve Görevleri

Merkezin yönetim organları

MADDE 7 – (1) Merkezin yönetim organları şunlardır:

- a) Merkez Müdürü.
- b) Yönetim Kurulu.

Merkez Müdürü

MADDE 8 – (1) Merkez Müdürü; Rektör tarafından, Üniversitede tam gün görev yapan, Üniversitenin Veteriner Fakültesi kadrosunda bulunan veya veteriner fakültesi mezunu; in vivo hayvan deneylerinde en az bir yıl tecrübeli, ilgili mevzuat hükümlerine göre deney hayvanları kullanım sertifikasına sahip Üniversite öğretim üyeleri arasından üç yıl için görevlendirilir. Görev süresi dolan Merkez Müdürü tekrar görevlendirilebilir. Bir öğretim üyesi en fazla üç dönem Merkez Müdürü olarak görevlendirilebilir. Süresi dolan ya da çeşitli nedenlerle görevden ayrılan Merkez Müdürünün yerine süresini tamamlamak üzere Rektör tarafından yenisi görevlendirilir. Merkez Müdürü, görevlendirilmesindeki usulle görevden alınabilir.

(2) Merkez Müdürünün önerisi üzerine Rektör tarafından, en az bir tanesi Üniversitenin Veteriner Fakültesinden olmak üzere Merkez Müdüründe aranan niteliklere sahip, alanlarında tam gün çalışan ve aylıklı görev yapan doktora derecesine sahip Üniversite öğretim elemanları arasından en çok iki Merkez Müdür yardımcısı üç yıl için görevlendirilir. Görev süresi dolan Merkez Müdür yardımcısı tekrar görevlendirilebilir. Merkez Müdür yardımcıları aynı usulle görevden alınabilir, yerine süresini tamamlamak üzere yenisi görevlendirilir. Merkez Müdür yardımcıları; Merkez Müdürüne görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olur, Merkez Müdürünce verilen diğer görevleri yapar.

(3) Merkez Müdürü görevde olmadığı hallerde yardımcılarının birisi, yardımcılarının da bulunmadığı hallerde Yönetim Kurulu üyelerinden birisi Merkez Müdürüne süresi altı ayı geçmemek üzere vekâlet eder.

(4) Merkez Müdürünün görevi sona erdiğinde yardımcılarının görevi de sona erer.

Merkez Müdürünün görevleri

MADDE 9 – (1) Merkez Müdürü, Merkezin çalışmalarının düzenli bir şekilde yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden ve gerekli önlemlerin alınmasından Rektöre karşı sorumludur.

(2) Merkez Müdürünün görevleri şunlardır:

- a) Merkezi yönetmek ve temsil etmek.
- b) Merkez faaliyetlerinin, Merkezin amaçları doğrultusunda yürütülmesini sağlamak.
- c) Yönetim Kurulunu toplantıya çağırarak, gündemi hazırlamak, toplantıya başkanlık etmek ve alınan kararları uygulamak.
- ç) Yönetim Kuruluna başkanlık etmek ve alınan kararları uygulamak.
- d) Merkez personelinin görev dağılımını ve çalışma esaslarını belirlemek ve denetlemek.
- e) Merkezde, deney hayvanlarının sağlıklı olarak yetiştirilmeleri, bakımları ve uygun şekilde kullanılmasına ilişkin gerekli önlemleri almak.
- f) Merkezde yürütülen çalışmaların ilgili mevzuat hükümlerine ve etik kurallara uygunluğunu takip etmek, denetlemek ve personeli yönlendirmek.
- g) Merkezin idari işlerini yürütmek.
- ğ) Araştırmacıların Merkez imkânlarından yararlanabilmesi için gerekli plan ve düzenlemeleri yapmak.
- h) Başka üniversiteler ile özel ve tüzel kişilerin deney hayvanı taleplerini incelemek ve karara bağlamak.

1) Her takvim yılının bitimini takip eden Ocak ayında o yıla ait eğitim, araştırma ve faaliyetleri içeren yılsonu kurumsal faaliyet raporunu Yönetim Kurulunun görüşünü alarak Rektöre sunmak.

i) Merkez bünyesinde yürütülecek olan kurs, seminer, kongre ve sempozyum gibi bilimsel toplantıları planlamak, düzenlemek, yürütmek, deney hayvanlarıyla ilgili kitap, broşür, dergi, makale ve benzeri bilimsel dokümanları hazırlamak ve/veya yayımlatmak.

j) Deney hayvanları araştırma ünitesine gelen veya üretilen, deneyde kullanılan, karantinada tutulan, ölenakledilen deney hayvanlarına ilişkin tüm kayıtların tutulmasını sağlamak.

k) Merkezin çalışma plan ve programı ile acil eylem planını hazırlamak.

l) Yerel Etik Kurulu ile işbirliğini yürütmek.

Yönetim Kurulu

MADDE 10 – (1) Yönetim Kurulu; Merkez Müdürü, Merkez Müdür yardımcıları, Sorumlu Veteriner Hekim, Yerel Etik Kurulu Başkanı veya vekili, Yerel Etik Kurulu Raportörü, Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü, Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Koordinatöründen oluşur. Yönetim Kurulu üyeleri üç yıl için Rektör tarafından görevlendirilir.

(2) Yönetim Kurulu; Merkez Müdürünün çağrısı üzerine iki ayda en az bir kez, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Yönetim Kurulu kararları, katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın oyu yönünde çoğunluk sağlanmış kabul edilir. Merkez Müdürü gerekli gördüğü durumlarda Yönetim Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 11 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Merkez tarafından yürütülecek faaliyetlere ilişkin çalışma esaslarını belirlemek.

b) Merkezin yıllık çalışma programını planlamak, Merkezin idari ve teknik personel ihtiyacını belirlemek.

c) Sorumlu veteriner hekimin ile diğer personelin çalışma usul ve esaslarını ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlemek.

ç) Araştırmacıların ve diğer ilgili kurumların deney hayvanı taleplerini değerlendirmek ve karara bağlamak.

d) Merkezce yürütülecek kurs, seminer ve benzeri faaliyetleri kararlaştırmak ve düzenlemek.

e) Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen projeler ile yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarca desteklenen projelerin Merkezde çalışılmasına imkân ve destek sağlamak.

f) Merkezi ilgilendiren konularda Rektörlüğe önerilerde bulunmak.

g) Merkezin yıllık faaliyet raporlarını görüşmek ve karara bağlamak.

ğ) Merkez Müdürünün belirleyeceği diğer konuları görüşerek karara bağlamak.

Sorumlu veteriner hekim

MADDE 12 – (1) Merkezde ilgili mevzuat hükümlerine göre sorumlu veteriner hekimler görevlendirilir. Rektör tarafından görevlendirilen sorumlu veteriner hekimler Merkeze bağlı hayvan refahı, prosedür uygulama ve benzeri tesislerde sorumlu yönetici olarak görev yaparlar. Sorumlu veteriner hekimler Merkez Müdürüne bağlı olarak çalışır ve aşağıda belirtilen görevleri yapar.

a) Laboratuvar hayvanlarının üretim ve bakımını sağlamak, sağlığını kontrol etmek ve düzenlemek.

b) Laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip etmek ve araştırmacıları bu konuda bilinçlendirmek.

c) Merkez Müdürünün bilgisi ve yönlendirmesi ile araştırmacılara, anestezi ve operasyona hazırlık gibi temel deneysel uygulamalar ve Merkeze ait cihaz ve donanımın kullanılması konularında yardım etmek.

ç) Merkez dâhilinde kullanılan laboratuvar hayvanlarının; üretimdeki, bakımdaki, proje dâhili ve harici, ölen ve ötanazi uygulanan hayvanların kaydını tutmak.

d) Merkez dâhilinde kullanılan sarf malzemelerinin kaydını tutmak ve temin edilmesi konusunda Müdürün kontrolü dâhilinde girişimlerde bulunmak.

e) Projelerle ilgili bilgileri tarih ve sayı numarası vererek kayıt altına almak, kayıtların yazılı olarak arşivlenmesini sağlamak ve Merkez Müdürünün Merkez dâhilinde uygun gördüğü verileri bilgisayar ortamına taşımak ve Merkez Müdürüne rapor vermek.

f) Projelerde kullanılan ve diğer laboratuvar hayvanlarının hafta sonu ve tatil günlerinde bakımları için Merkez Müdürünün uygun göreceği şekilde planlama yapmak.

g) İlgili mevzuat hükümlerine göre koruyucu veteriner hekimlik faaliyetlerinde bulunmak.

ğ) Merkez Müdürünü yürütülen çalışmalar, işleyiş ve aksaklıklar konusunda bilgilendirmek.

Araştırmacıların sorumlulukları ve çalışma koşulları

MADDE 13 – (1) Merkezin olanaklarından öncelikle Üniversitenin akademik birimlerindeki araştırmacılar yararlanabilir. Araştırmacıların Merkezde yürütecekleri çalışmalarda uymaları gereken usul ve esaslar ilgili mevzuat hükümlerine göre Yönetim Kurulunca belirlenir.

(2) Araştırmacılar çalışmalarında Yerel Etik Kurulunca belirlenen esaslara uymak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Çalışma, araştırma ve destek birimleri

MADDE 14 – (1) Merkez Müdürünün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile Merkezin faaliyet alanları konusunda Merkeze bağlı çalışma, araştırma ve destek birimleri oluşturulabilir.

(2) Birimler Merkez Müdürü ve müdür yardımcılarının sorumluluğunda faaliyet gösterirler.

(3) Birim sorumluları Merkez Müdürünün önerisi üzerine Yönetim Kurulu kararıyla bir yıllığına belirlenir. Görev süresi biten birim sorumluları tekrar seçilebilir veya süresinden önce görevleri sonlandırılabilir.

(4) Birimler, Merkez Müdürü ve yardımcıları tarafından hazırlanan ve Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanan usul ve esaslara göre faaliyetlerini yürütür.

Personel ihtiyacı

MADDE 15 – (1) Merkez ve bağlı birimlerinde bulunması gereken akademik, teknik, idari ve diğer personel ihtiyacı, Merkez Müdürünün önerisi üzerine, İlgili mevzuat hükümlerine göre Rektör tarafından karşılanır.

Harcama yetkilisi

MADDE 16 – (1) Merkezin harcama yetkilisi Rektördür, Rektör bu yetkisini Müdüre devredebilir.

Ekipman ve demirbaşlar

MADDE 17 – (1) Merkeze ilgili birimlerce alınan her türlü alet, ekipman ve demirbaşlar Merkezin kullanımına tahsis edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Harran Üniversitesi Rektörü yürütür.